

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,
ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,
email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.: 2967/11-8-2023)

Ετέθησαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) τα κάτωθι ερωτήματα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Εάν υπάλληλος της επιχείρησης δικαιούται μείωση ωραρίου κατά μία ώρα λόγω του ότι έχει δικαστική απόφαση για επιμέλεια παραπληγικού ατόμου (γονέως του), με απόφαση ΚΕΠΑ για αναπηρία 90%, του οποίου έχει την καθημερινή φροντίδα καθώς αυτή δεν παρέχεται από τα αρμόδια ιδρύματα και φορείς κοινωνικής προστασίας;»

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

I. Εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

1. Σύμφωνα με την **Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας έτους 2023** μεταξύ Ε.Δ.Ε.Υ.Α. και Π.Ο.Ε. – Δ.Ε.Υ.Α. (βλ. Π.Κ. 4/30-03-2023), στο άρθρο 6 «Άδειες» ορίζεται ότι: «... 6. Μειωμένο ωράριο εργασίας κατά μία (1) ώρα την ημέρα, χωρίς ανάλογη περικοπή των αποδοχών για εργαζόμενους-ες με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω σύμφωνα με τη γνωμάτευση του ΚΕΠΑ ανεξαρτήτως παθήσεως. Επίσης δικαιούνται μειωμένο ωράριο εργαζόμενοι-ες που έχουν παιδιά με πνευματική,

ψυχική ή σωματική αναπηρία από 67% και άνω ή σύζυγο με αναπηρία 80%, εφόσον προσκομίσουν γνωμάτευση του ΚΕΠΑ.».

2. Σύμφωνα με το **ΠΔ 80/2022** «Κώδικας Ατομικού Εργατικού Δικαίου» στο άρθρο 234 «Άδεια λόγω ασθένειας παιδιού ή άλλου εξαρτώμενου μέλους» ορίζεται ότι: «1. Οι εργαζόμενοι γονείς, κατά την έννοια του άρθρου 218, έχουν ατομικό και αμεταβίβαστο δικαίωμα, ανεξάρτητα από δικαιώματα που παρέχονται από άλλες διατάξεις, να λαμβάνουν, κατόπιν αίτησής τους, άδεια άνευ αποδοχών, που δεν υπερβαίνει τις έξι (6) εργάσιμες ημέρες κάθε ημερολογιακό έτος, σε περίπτωση ασθένειας εξαρτώμενων παιδιών ή άλλων μελών της οικογένειας, όπως αυτά προσδιορίζονται στην παρ. 2. Η άδεια αυτή είναι δυνατό να χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά και αυξάνεται σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες, εάν ο δικαιούχος προστατεύει δύο παιδιά, και σε δεκατέσσερις (14) εργάσιμες ημέρες, εάν προστατεύει περισσότερα από δύο. 2. Στην έννοια των όρων «εξαρτώμενα παιδιά ή άλλα μέλη της οικογένειας» που έχουν ανάγκη για φροντίδα ή υποστήριξη περιλαμβάνονται: α) ...β) γ) Ο ή η σύζυγος, εφόσον για λόγους οξείας, βαριάς ή χρόνιας ασθένειας ή αναπηρίας δεν μπορεί να αυτοεξυπηρετηθεί. δ) Οι γονείς και οι άγαμοι αδελφοί και αδελφές που, για λόγους οξείας, βαριάς ή χρόνιας ασθένειας ή αναπηρίας ή ηλικίας, δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, εφόσον ο εργαζόμενος έχει τη φροντίδα τους και το ετήσιο εισόδημά τους δεν είναι μεγαλύτερο από το ετήσιο εισόδημα του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη που αμείβεται με το γενικό κατώτερο όριο ημερομίσθιου που ισχύει κάθε φορά, υπολογιζόμενο με είκοσι πέντε (25) ημερομίσθια το μήνα.».

3. Σύμφωνα με τον **ν. 4674/2020** «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» στο άρθρο 47 ορίζονται τα εξής: «Στο άρθρο 16 του ν. 2527/1997 (Α' 206) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται ως εξής: «4. Η μείωση του ωραρίου εργασίας κατά μία (1) ώρα την ημέρα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του π.δ. 193/1988 (Α' 84), προκειμένου για τακτικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ, που έχουν παιδιά με πνευματική, ψυχική ή σωματική αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω ή παιδιά έως 18 ετών που πάσχουν από σακχαρώδη διαβήτη ινσουλοεξαρτώμενο ή τύπου 1 με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω ή σύζυγο με αναπηρία 80% και άνω, τον οποίο

συντηρεί και φροντίζει, γίνεται χωρίς ανάλογη περικοπή των αποδοχών τους. Το ποσοστό αναπηρίας βεβαιούται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις.». β) Προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής: «6. Σε περίπτωση που για κάθε υπάλληλο σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 αντιστοιχούν περισσότερα από ένα πάσχοντα πρόσωπα, το ωράριο δεν μειώνεται αθροιστικά. Σε περίπτωση που για το ίδιο πάσχον πρόσωπο δικαιούχοι της διευκόλυνσης είναι περισσότεροι του ενός υπάλληλοι, με δήλωση των συνδικαιούχων υπαλλήλων καθορίζεται ποιος υπάλληλος θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου. Ως τέκνα για την εφαρμογή της παραγράφου 4 νοούνται τα ανήλικα ή τα ενήλικα τέκνα που δεν εργάζονται λόγω της αναπηρίας, εφόσον η καθημερινή φροντίδα των προσώπων αυτών δεν παρέχεται από αρμόδια ιδρύματα και φορείς κοινωνικής πρόνοιας.». 10. Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του ν. 2880/2001 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής: «3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 16 του ν. 2527/1997 (Α' 206) εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους που έχουν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια ατόμου με ειδικές ανάγκες, καθώς και για ανάδοχους γονείς ατόμου με ειδικές ανάγκες, για όσο χρόνο διαρκεί η αναδοχή, εφόσον η καθημερινή φροντίδα των προσώπων αυτών δεν παρέχεται από αρμόδια ιδρύματα και φορείς κοινωνικής πρόνοιας.».

II. Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις διατάξεις της ΚΣΣΕ Π.Ο.Ε. Δ.Ε.Υ.Α. - Ε.Δ.Ε.Υ.Α. έτους 2023 προκύπτει ότι οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 6 περί μειωμένου ωραρίου αφορούν αποκλειστικά τις περιπτώσεις α) αναπηρίας στο πρόσωπο του ίδιου του εργαζόμενου με ποσοστό από 67% και άνω σύμφωνα με τη γνωμάτευση του ΚΕΠΑ ανεξαρτήτως παθήσεως, και β) αναπηρίας παιδιών με πνευματική, ψυχική ή σωματική αναπηρία από 67% και άνω ή συζύγων εργαζόμενου με αναπηρία 80%, εφόσον προσκομίσουν γνωμάτευση του ΚΕΠΑ. Στις ως άνω προστατευτικές διατάξεις της ΚΣΣΕ δεν υπάγεται η προκείμενη περίπτωση, της αναπηρίας γονέα εργαζόμενου.

Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 47 του ν. 4674/2020 καθώς και εκείνες του άρθρου 16 του ν. 2527/1997 όπως τροποποιήθηκαν κα ισχύουν, αφορούν σύμφωνα με τη ρηματική διατύπωση και τη γραμματική ερμηνεία του νόμου τους υπαλλήλους δημοσίου δικαίου και ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ενώ δεν επεκτείνονται περαιτέρω στο προσωπικό των ΝΠΔ των ΟΤΑ.

Πάντως, από τις διατάξεις του άρθρου 234 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (ΠΔ 80/2022) συνάγεται ότι εργαζόμενος με γονέα που δεν μπορεί να αυτοεξυπηρετηθεί, εφόσον ο εργαζόμενος έχει τη φροντίδα του, και εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους δεν είναι μεγαλύτερο από το ετήσιο εισόδημα του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη που αμείβεται με το γενικό κατώτερο όριο ημερομίσθιου που ισχύει κάθε φορά, υπολογιζόμενο με είκοσι πέντε (25) ημερομίσθια το μήνα, δικαιούται την ειδική άδεια λόγω ασθένειας εξαρτώμενου μέλους του άρθρου 234 του ΠΔ 80/2022, έξι (6) εργάσιμων ημερών ανά ημερολογιακό έτος.

III. Επί του ερωτήματος

Βάσει της ισχύουσας εφαρμοστέας νομοθεσίας, δεν υφίσταται, κατά τον χρόνο υποβολής του ερωτήματος, νομικό έρεισμα για τη χορήγηση μειωμένου ωραρίου σε εργαζόμενο Δ.Ε.Υ.Α. λόγω αναπηρίας γονέα, του οποίου έχει την επιμέλεια με δικαστική απόφαση.

Παρ' όλα αυτά, ο εν θέματι εργαζόμενος δικαιούται την ειδική άδεια του άρθρου 234 του ΠΔ 80/2022.

Αθήνα, 08-09-2023

Η γνωμοδοτούσα

Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

